

PINGST PÅ HOLMÖARNA

Klockan närmar sig sex på eftermiddagen den 6 juni 1992. Vi, en grupp på tio nyfikna OA-iter på Holmöexkursion, hade just fått nycklarna till stugorna i stugbyn. Allt pick och pack var instuvat i stugorna, dörrarna stod på vidgavel och släppte in solsken och friska havsfläktar, granarna stod ljusgröna av nyutslagna årsskott kring stugorna - och vi var nyss anlända till Holmöarna.

Just då började en kyrkklocka ringa sina klockrena toner en bit söderöver inne i byn. Förundrade lyssnade vi till kyrkklockorna, som ringde in pingsten på Holmöarna. För en kort stund suddade helgringningen ut tid och avstånd, de solbadande och öltörstiga turisterna på byvikens lilla sandstrand, öns rostiga och ärrade bilpark, målet med vår egen exkursion.

Att få höra kyrkklockorna ringa över ön och stränderna, över stugby och fågelsång var nog det sista vi hade väntat oss. Det var både överraskande och vackert och samtidigt en tidlös kontrast till den långa väntan vid Norrfjärdens färjeläge på fastlandssidan och den blåglittrande överfärden med den havsgående färjan Helena Elisabeth. Vi hade spanat in färjelägets alla fåglar ett flertal gånger - bland annat flera svartpar och en fiskande storlom - och trängts i all vänlighet med människor, hundar, kaniner, cyklar och en bil på färjan för att sedan mötas av kyrkklockorna på ön.

När helgringningen var över, länkades tid och rum in på sina normala spår igen, en skramlande bil körde in i stugbyn, soldyrkarna på stranden bytte sida i solgasset i väntan på nygrillad korv och havskylda drycker. En av sandstrandsgossarna gjorde sig ett ärende upp till sin stuga för att fylla på förrådet av allehanda drycker. Han återkom senare kring midnatt, något rund under fötterna men nyfiken och aktivitetslysten och försökte starta en av Vägverkets grävmaskiner, som stod helgparkerad vid infarten till byn.

Sandstrandsgossen lyckades till sin egen glädje få igång det roterande varningsljuset på hyttaket. Det blinkade och lyste i orange bland granstammar och elstolpar, men trots det vägrade grävmaskinen att starta på allvar. Några gånger hostade och mullrade maskineriet till riktigt lovande, men sandstrandsgossen behärskade inte starttekniken tillräckligt bra. Men nöjd var han i alla fall efter de lovande försöken, när han klättrade ner från förarhytten. Med tanke på stugorna, stolparna och elkablarna var det nog bäst det som skedde, eller det som inte skedde, för han lämpade sig nog avsevärt bättre som påstruken och aktivitetslysten sandstrandsgosse än som grävmaskinsförare.

När han traskade i väg upp till sin stuga, återtog näktergalen scenen. Den hade sjungit en stor del av kvällen intill stugbyn i en frodig bäckdal, men blev avbruten av grävmaskinsspektaklet. Från den lilla bäckdalen hördes de högljudda smackingarna och flöjttonerna. Näktergalen sjöng in både pingstsöndagen och pingstmåndagen, till långt in på förmiddagarna.

När vi cyklade i väg till byn på måndag morgon för ett närmare besök på kyrkbacken, sjöng stugbynäktergalen för full hals efter en oavbruten nattkonsert. Vid kyrkan möttes vi av Ove Janzén, en av Holmöarnas 60 bofasta personer och en mångkunnig ciceron. Björkarna och rönnarna kring kyrkan och begravningsplatsen stod i vacker försommargrönka. Lövsångare, rosenfink och törnsångare sjöng i solgasset utanför den vitmålade kyrkan. Inne i kyrkan, som stod färdigbyggd 1891, var allt klart för pingsthögmässan. Solen lyste in genom de höga fönstren, in på bänkraderna, altartavlan och på kyrkvaktmästaren som ställde allt i ordning.

När vi en stund senare satt under den nybyggda klockstapeln från 1982 och lyssnade till Ove Janzéns berättelse om befolkningen och kyrkan på Holmöarna genom tiderna, kom kyrkvaktmästaren ut ur kyrkan och förvarnade oss. Han skulle kalla till högmässa genom klockringning och vi satt under klockan. I samma stund som han försvann in genom kyrkdörren, började klockan dåna. I två minuter ringde klockan genom märmg och ben, ut över byn och hamnen.

Den gamla klockan i kyrktornet får inte längre användas. Det finns risk för att det annars så väl bibehållna hundraåriga kyrkobygget skall rämna. Därför finns det i dag en ny klockstapel utanför kyrkan med en äkta sjöfartsklocka inunder klockstapeltaket. Den klockan har tidigare funnits i en av Holmöarnas nedlagda fyrar, där den varnade sjöfarare för farliga vatten, förlisning och ond bråd död. Nu kallar klockan till bröllop, dop, högmässor och begravningar med malmrika och välljudande ringningar.

Förvandlingen från fyrklocka till kyrkklocka kunde nog inte klockgju-tarna tänka sig, när de gjöt Holmökyrkans nuvarande kyrkklocka. Nu ringer klockan ut över byn i dagsljus och under helg i stället för ut över havet i mörker och dimma.
